
Giới Bồ Tát – 18 Giới Nặng

Giới là vật thể vô hình cực kỳ vi tế nằm trong dòng tâm thức, có khả năng tác động lên thái độ hành xử của con người. Nói cụ thể hơn, giới là tránh không làm những hành động phá hoại (ví dụ như sát sinh), hay giới là những điều Phật dạy để giúp đệ tử đạt mục tiêu nhất định (ví dụ như không ăn sau bữa trưa để tâm được thanh tịnh trong sáng trong các buổi thiền khuya hay sáng sớm).

Phát tâm bồ đề có hai giai đoạn, giai đoạn ước muốn phát bồ đề tâm, và giai đoạn dần thân phát tâm bồ đề. Giai đoạn sau mới thật sự là lúc thích hợp để nhận bồ tát giới.

Nhận bồ tát giới là phát nguyện giữ mình không để phạm những việc làm gây cản trở cho hạnh tu. Những việc làm tiêu cực này được phân ra thành 18 giới nặng và 46 giới nhẹ, là lời khuyên của đức Phật dành cho người muốn tu hạnh bồ tát để đạt giác ngộ vì lợi ích chúng sanh.

- 18 giới nặng, nếu vi phạm là phá giới, toàn bộ giới pháp trong tâm thức bị phá hủy.
- 46 giới nhẹ là những việc làm nên tránh tối đa.

Phá giới là mất hết trọn vẹn bồ tát giới. Phá giới làm cho tâm thức sa đọa, công phu tu hành thoái chuyển, tạo nhiều chướng ngại cản trở tầm khai mở của tâm thức. 18 giới nặng là những hành động cần triệt bỏ. 18 giới nặng cùng 46 giới nhẹ là tất cả những gì phải tránh nếu thật sự muốn việc làm của mình đủ khả năng tạo lợi ích cho chúng sinh.

Cuối thế kỷ thứ 10, vị cao tăng Ấn độ *Atisha* [A Đề Sa] nhận bộ giới bồ tát này từ sư phụ là ngài *Dharmamati* ở *Suvanadvipa*. Sau đó, *Atisha* ghi lại gốc tích của bộ giới này trong bộ *Shikshasamuccaya* rồi truyền sang Tây tạng. Giới Bồ tát của mọi tông phái Phật giáo Tây tạng hiện nay đều thuộc bộ giới này, không hoàn toàn giống với giới bồ tát của hệ Phật giáo Trung Hoa.

Giới nhận rồi, đời này qua đời khác vẫn còn không mất. Vật thể vi tế này sẽ đi theo hành giả cho đến khi thành Phật. Giới pháp lấy tâm làm thể, tâm vô tận nên giới vô tận¹. Nếu kiếp trước nhận giới mà kiếp này không biết, lỡ vi phạm, thì giới vẫn còn, trừ phi vi phạm sau khi đã nhận lại giới trong kiếp này. Mỗi đời mỗi nhận lại giới, sẽ bồi đắp thêm năng lực của giới pháp, khiến tâm càng lúc càng thêm dũng mãnh tinh tấn, lớn mạnh không ngừng. Vì vậy các thầy Đại thừa đề cao sự giữ giới thanh tịnh, sao cho khi nhắm mắt giới vẫn giữ được tròn vẹn. Được như vậy, khi vào kiếp sau, giới vẫn còn đó, tiếp tục tích lũy công đức trong thời gian chưa nhận lại giới.

Sau đây là mười tám giới bồ tát nặng, bốn năng lực phá giới, bốn năng lực sám hối.

18 Giới Bồ Tát Nặng

(1) *Khen mình, chê người*

vì muốn được lợi, được khen, được yêu thích chiêm ngưỡng vân vân, hoặc vì ganh ghét. Dù nói thật hay nói dối cũng đều phạm giới như nhau.

(2) *Không san sẻ tiền tài, Phật pháp*

vì tham ái hay keo bần, muốn giữ hết cho riêng mình.

(3) *Không nhận lời xin lỗi của người khác, đánh mắng người khác*

vì nóng giận mà đánh hay mắng người khác, xin lỗi hay lời can đều bỏ qua tai.

(4) *Từ bỏ chánh pháp Đại thừa, sáng lập tuyên dương môn phái mới.*

có nghĩa là từ bỏ giáo pháp và giới pháp Đại thừa, dựng một hệ thống giáo lý mới thay vào, tự cho đó mới là chánh pháp, quảng bá rộng rãi để dụ dỗ tín đồ.

(5) *Xâm phạm cúng phẩm dành cho Tam Bảo.*

hoặc đích thân lấy hoặc nhờ người khác lấy dùm,

(6) *Từ bỏ chánh pháp*

dùng lời chê bai hoặc nói điều gì khiến người khác sinh tâm phỉ báng giáo pháp của thanh văn, duyên giác, hay giáo pháp đại thừa, cho đó không phải là lời Phật dạy. *Thanh văn* là những người nghe giáo pháp Phật dạy trong thời Phật còn tại thế, còn

¹ câu này lấy Kinh Anh Lạc bổ túc .

duyên giác là những vị sống trong thời kỳ đen tối khi Phật pháp không còn, nên phải dựa vào trực giác đến từ công phu tu học có từ tiền kiếp để tu hành. Thanh văn và duyên giác thừa gọi chung là "*Tiểu thừa*" [*hinayana*], dẫn đến giải thoát luân hồi cho cá nhân một người. Đại thừa nhấn mạnh vào phương pháp thành tựu vô thượng bồ đề. Hoặc chê bai phủ nhận một phần hay toàn bộ *Tiểu thừa*, hoặc chê bai phủ nhận một phần hay toàn bộ *Đại thừa*, cả hai thái độ trên đều là phạm giới.

(7) *Bất kính với Tăng sĩ - chiếm đoạt phương tiện tu của Tăng sĩ -*

vì ác ý mà gây hại cho tăng ni, bất kể trình độ tu học, giới hạnh hay chứng ngộ của vị ấy, ví dụ như đánh đập, hiếp đáp, tịch thu vật dụng, trục xuất ra khỏi chùa (trừ trường hợp theo đúng luật mà trục xuất tăng sĩ phạm bốn trọng giới là sát sinh, trộm cắp, dối trá và dâm dục).

(8) *Phạm năm nghiệp vô gián*

là giết cha, giết mẹ, giết A La Hán, làm đổ máu thân Phật, chia rẽ Tăng đoàn.

(9) *Chấp thủ tà kiến - giữ thói tranh cãi*

ví dụ như phủ nhận quả báo, qui y, luân hồi, giải thoát v.v. và tranh cãi xung đột với người tin vào đó

(10) *Phá hoại môi trường sống của chúng sinh*

ví dụ như cố tình phá hủy, dội bom, làm ô nhiễm làng phố đô thị hay thôn quê hoang dã, tạo khó khăn cho sự sống còn của con người và sinh vật cư ngụ nơi ấy.

(11) *Dạy tánh Không cho người chưa sẵn sàng*

dạy tánh Không mà khiến người nghe từ bỏ tâm bồ đề để theo đường tu giải thoát cá nhân, hay khiến người nghe từ bỏ Phật pháp cho rằng Phật pháp hoàn toàn vô nghĩa.

(12) *Khiến người khác từ bỏ tâm Đại thừa*

nói với người đang tu hạnh bồ tát là họ không thể thành tựu, tốt hơn nên tu hạnh thanh văn để giải thoát cho bản thân trước đã. Nếu họ nghe theo là mình phạm giới. Nếu họ không nghe theo, thì giới vẫn còn.

(13) *Khiến người khác từ bỏ giới Ba la đề mộc xoa [Pratimoksha]*

nói với người nhận giới ba la đề mộc xoa [giới luật dành cho 5 thành phần: phật tử tại gia, Thức xoa ma ni, Ưu bà tắc, Ưu bà di, Tỷ kheo, Tỷ kheo ni] rằng bồ tát không cần giữ giới ba la đề mộc xoa, vì hành động của bồ tát toàn là thanh tịnh. Nếu họ nghe theo thì mình phạm giới. Nếu không nghe theo thì giới vẫn còn.

(14) *Khinh rẽ Thanh Văn thừa*

Giới thứ sáu là phi báng thanh văn thừa, không chấp nhận là chánh pháp. Ở đây tuy chấp nhận thanh văn thừa là chánh pháp, nhưng lại cho rằng tu theo pháp này không triệt bỏ được phiền não.

(15) *Mạo nhận mình chứng Không tánh.*

vì ganh ghen với các bậc thầy có chứng ngộ, nên khi giảng dạy về tánh Không tuy bản thân chưa chứng mà mạo nhận mình đã chứng. Làm như vậy dù người nghe có lầm tin hay không thì giới vẫn phạm. Tuy vậy, người nghe phải hiểu lời giảng, nếu không giới vẫn còn. Chưa chứng mà giảng về tánh Không thì không sao, nhưng không được mạo nhận mình đã chứng.

(16) *Nhận tài vật đánh cắp từ Tam bảo.*

Giới 5 nói về sự xâm phạm cúng phẩm dành cho Tam bảo. Giới 16 là khi có người xâm phạm cúng phẩm dành cho tam bảo rồi đưa cho chúng ta làm quà, cúng phẩm, lương hay tiền thưởng vân vân, nếu chúng ta nhận tài vật ấy thì đó là phạm giới.

(17) *Thiên vị bất công với người có tâm tu học*

vì sân mà khinh thường người tu học nghiêm chính, vì tham ái mà thiên vị người tu học kém nghiêm chính. Ví dụ làm thầy mà dành hết thì giờ cho đệ tử giàu sang có khả năng cúng dường rộng rãi và bỏ bê đệ tử nghèo có tâm tu học,

(18) *Từ bỏ Bồ đề tâm*

Nghĩa là từ bỏ tâm nguyện cầu thành Phật vì lợi ích của chúng sinh.

Bốn năng lực phá giới

Có hai giới, giới thứ 9 (chấp thủ tà kiến) và giới thứ 18 (từ bỏ bồ đề tâm), hễ phạm là giới bị phá hủy, mất hết trọn giới bồ tát trong tâm thức.

16 giới còn lại giới chỉ bị phá hủy nếu khi phạm hội đủ bốn yếu tố sau đây:

1. Không hối hận, thấy phạm giới chỉ lợi chứ không hại.
2. Phạm giới thành thói quen, không muốn ngưng tái phạm.
3. Cảm thấy thỏa mãn vui vẻ khi phạm giới.
4. Mất lòng tự trọng, không biết hổ thẹn khi phạm giới.

Thiếu một trong bốn yếu tố này thì chỉ phạm giới, không phá giới. Tuy giới vẫn còn, nhưng năng lực sẽ yếu hơn.

Bốn năng lực sám hối

Khi lỡ phạm giới hay phá giới, có bốn điều có thể giúp sám hối, lấy lại giới:

1. Biết hối hận
2. Quyết chí muốn sửa đổi
3. Quy y Tam bảo, phát bồ đề tâm.
4. Làm những gì cần phải làm để hàn gắn những việc do lỗi lầm mình gây ra.

Alexander Berzin: *The Root Bodhisattva Vows*, Modified, March 2002, available at http://www.berzinarchives.com/vows/root_bodhisattva_pledges.html

Hồng Như lược dịch tháng 03 năm 2004

Mọi sai sót là của người dịch, mọi công đức xin hồi hướng pháp giới chúng sinh
